

קו לחינוך

הקו שלך למידע חינוכי

גיליון 521 | כ' חשוון תש"ע | 28.10.10 | משוגר למנויים בלבד | kav1@bezeqint.net | www.kav-lahinuch.co.il

מו"ל ועורכת: סיגל בן ארצי | עריכה: מיכל חביב | המערכת: היסמין 1 רמת אפעל | טל. 03-6354484 | פקס. 03-6354490

למשה"ח לא יוחד פרק בחוק ההסדרים 2011-2012 - את הגזרות בחינוך ניתן למצוא בסעיף "שונות"

כיום על בתי"ס ב-106 יישובים, ועל גני ילדים ב-92 יישובים. מדובר ביישובים חלשים, בדרך כלל בפריפריה, שבהם נמשכים הלימודים עד השעה ארבע אחר הצהריים, במטרה לצמצם פערים ולהקל על ההורים. הנימוק המתפרסם בחוק ההסדרים לדחייה החלת החוק ביישובים נוספים הוא, שבעקבות יישום רפורמת אופק חדש נוספו שעות לימוד רבות למערכת החינוך, המאריכות את יום הלימודים. יש לציין, כי נימוק זה אינו מדויק, מכיוון שבבדיקה שערך אשתקד משה"ח, נמצא כי 70% מהשעות הפרטניות באופק חדש הן שעות רוחב, המתקיימות במקביל לשעות הלימודים הרגילות ולא בסיומן. נימוק נוסף לדחיית השלמת יום חינוך ארוך הוא שיישום החוק במלואו כרוך בעלויות תקציביות גדולות, העומדות על למעלה ממיליארד ש"ח. (המשך בעמ' 2)

השבוע אושר בקריאה ראשונה בכנסת חוק ההסדרים ל-2011-2012, ביחד עם תקציב המדינה לשנים אלו. בניגוד לטיטו של חוק ההסדרים, שניתן למצוא באתר האינטרנט של חברת הכנסת שלי יחימוביץ', הנוסח הסופי של החוק ההסדרים אינו מייחד למשה"ח פרק משלו. כידוע, חוק ההסדרים עוסק בעיקר בקיצוצים תקציביים או בגזרות בעלות משמעות תקציבית, המוטלות על משרדי הממשלה. למי שסבור שמשה"ח הצליח הפעם להתחמק מכך נכונה הפתעה, בדמותם של שני תיקוני חוק, המופיעים בסעיף "שונות" של חוק ההסדרים. מדובר בתיקונים ל"חוק יום חינוך ארוך ולימודי העשרה" ו"לחוק לימוד חובה".

התיקון המוצע בחוק ההסדרים לחוק יום חינוך ארוך, דוחה את השלמת החוק מתחילת שנת תשע"ד לשנת תשע"ו. חוק יום לימודים ארוך חל

ארגון המורים; הצלחנו לבטל חלק מתוכנית הלימודים החדשה באנגלית

למשרד אלו תכנים להכניס לתוכניות הלימודים? ממשה"ח נמסר בתגובה כי "הנושא מצוי בימים אלה בדיון במזכירות הפדגוגית".

יו"ר הנהלת ארגון המורים, רן ארז, ויו"ר המחלקה הפרופסיונאלית בארגון, נורית ולנסי, פרסמו בשבוע שעבר מכתב למורי האנגלית בתיכונים. במכתב מצוין, כי לאחר למעלה משנה של מאבק במפמ"רית לאנגלית, ד"ר ג'ודי שטיינר, הצליח הארגון לבטל את "הגזרות" שהוטלו במקצוע זה על המורים המלמדים 4 ו-5 יחידות לימוד לבגרות. מדובר ביחידת הלימוד בספרות אנגלית, שבהוראתה ביקשה ד"ר שטיינר לשלב מיומנויות חשיבה. במכתב נטען, כי "תוכניתה" (של המפמ"רית לאנגלית) לשילוב אותן מיומנויות למידה בלימודי הספרות האנגלית אינה מתאימה כלל לתלמידים במערכת החינוך בישראל".

ואכן בחוזר חדש של המפמ"רית לאנגלית מצוין, כי בשנת הלימודים הנוכחית ועד לשנת תשע"ג, לא תחול על המורים לאנגלית בתיכונים החובה ללמד מיומנויות חשיבה. שאלת החשיבה בבחינת הבגרות תהיה שאלת רשות. כמו כן יצטמצמו בתוכנית מספר מיומנויות החשיבה שעל המורים ללמד מ-18 לשש בלבד.

קו לחינוך ביקש ללמוד ממורים לאנגלית בתיכונים האם אכן התוכנית החדשה בספרות אנגלית קשה מידי לתלמידים. מהשיחות עם מספר מורים עולה, כי הם אכן מתקשים בשילוב מיומנויות החשיבה בהוראת האנגלית. לדברי אחת המורות, התוכנית דורשת מהתלמידים להפעיל מיומנויות שאין להם עדיין אפילו בשפת האם. לדבריה, על משה"ח להכניס את הוראת המיומנויות האלו תחילה בשפת האם ורק אחר כך להרחיב למקצוע האנגלית. בנוסף לטענה זו, הטענה העיקרית של מרבית המורים לאנגלית היא, שהם נדרשים להשקיע שעות רבות של הכנה לתוכנית החדשה, וללא כל תמורה כספית.

קו לחינוך פנה למשה"ח בשאלות "האם התנגדותו של ארגון המורים היא אכן שהביאה להחלטה לערוך שינויים בתוכנית הלימודים החדשה באנגלית?" ואם אכן כך, "כיצד ארגון עובדים מקצועי קובע

אימון ישראל Coach Israel
דרך האימון - מתאמנים וזדים קדימה

אימון ישראל

האימון האישי בבית הספר

כלים ייחודיים לסגל חינוך ותלמידים

תוכניות מיוחדות במסגרת גמולי השתלמות ואופק חדש

אנו מציעים מגוון קורסים וסדנאות לצוותי ההוראה בבתי"ס, ליווי מנהלים בתפקידם, סדנאות אימון לתלמידים, אימון צוותי הוראה בחינוך המיוחד, אימון תלמידים בעלי לקויות למידה, הפרעות קשב וריכוז, מחוננים ועוד.

אנו מתמחים בהוראת תחום האימון האישי במסודות להשכלה גבוהה, מרכזי הכשרה למורים ובתי"ס.

בין לקוחותינו: משרד החינוך, מכללת בית ברל, אוניברסיטת ת"א, אוניברסיטת בר-אילן, עיריית אשדוד, עיריית רמת-גן, עתיד, מרכזי פסג"ה, קיבוצים ועוד.

לפרטים טל': 054-8044298
מייל imunisrael@gmail.com

מהפך במספר הנרשמים להוראה? - לא במסלולי החינוך העל יסודי

ניכרת מהציון בשנים הקודמות, ועמד על כ-560. עם זאת לא ברור אם העלייה בציון המשולב של המתכשרים להוראה אכן מנבאת מורים טובים יותר במערכת החינוך בעתיד. בנושא זה טוען ראש מכללת אחוה, פרופ' אלי זמסקי: "העלאת רף הקבלה אינו מאוד משמעותי לתפקוד הבוגר בכיתה". פרופ' זמסקי מוסיף: "לא מצאתי מחקר שמוכיח קשר בין שיפור חתכי הקבלה ללימודי ההוראה ובין היותו של המתכשר להוראה מורה טוב יותר בעתיד". במכללת אחוה יש תוכניות מיוחדות לסטודנטים שאינם עומדים בתנאי הקבלה הרגילים, כמו מסלול ליוצאי אתיופיה, הלומדים שנה נוספת לתואר ראשון ותעודת הוראה, ומסלול "הזדמנות שנייה", שבו לומדים הסטודנטים "על תנאי" במשך סימסטר אחד. סטודנט שהשיגו בתום הסימסטר טובים, הופך לתלמיד מן המניין במכללה. לדברי פרופ' זמסקי, הוא גילה במשך השנים שבהן תוכנית הזדמנות שנייה קיימת, כי הסטודנטים שהשתתפו בה טובים יותר בפדגוגיה ובעבודה המעשית מהסטודנטים הרגילים. ראש מכללת אחוה סבור, כי הסיבה לכך היא שלסטודנטים האלה יש מוטיבציה גדולה ללמוד ו"לב פדגוגי".

השבוע התפרסמה בעיתונות היומית כתבה גדולה, המכריזה על "מהפך" בהוראה. על פי הכתבה, לאחר שנים של שפל חמור חלה עלייה משמעותית ברמת הפונים ללימודי הוראה ובמספרם. האמנם מהפך? בבדיקה, שערך קו לחינוך בפתיחת שנת הלימודים במכללות לחינוך, עם שישה ראשי מכללות גדולות שבהן לומדים מרבית המתכשרים להוראה במגזר היהודי, התקבלה תמונה שונה. בבדיקה נמצא, כי אמנם חלה השנה עלייה משמעותית במספר הנרשמים ללימודי הוראה בחינוך היסודי, כמו גם במסלולים לחינוך מיוחד ולגיל הרך. אולם במספר הנרשמים למסלולי ההוראה בחינוך העל יסודי לא חלה עלייה במרבית המכללות, ובחלק מהן אף חלה ירידה. רקטור מכללת לוינסקי, ד"ר אריאל חורין, ציינה כי ההרשמה למסלולי החינוך העל יסודי, בעיקר בתחומים ההומניים, חלשה מאוד. ראש מכללת סמינר הקיבוצים, ד"ר יוסי אסף, ציין, כי מספר הנרשמים ללימודי ההוראה עדיין קטן, ונמוך ממספר המורים שמערכת החינוך תצטרך בעתיד הקרוב. כידוע, הועלה השנה רף הקבלה ללימודי הוראה לציון המשולב 525, והציון הממוצע של הנרשמים להוראה אכן היה גבוה במידה

למשה"ח לא יוחד פרק בחוק ההסדרים 2011-2012 - את הגזרות בחינוך ניתן למצוא בסעיף "שונות"

(המשך מעמ' 1)

בשנת הלימודים הבאה. בחוק ההסדרים נדחתה השלמת יישום החוק בכיתות א' לשנת הלימודים תשע"ג ובכיתות ד' - לשנת הלימודים תשע"ד. גם כאן אחד הנימוקים לשינוי הוא רפורמת אופק חדש, שבמסגרתה מוענקים לתלמידים שיעורי תגבור בקבוצות קטנות. נימוק נוסף הוא תוכנית משה"ח להקטנת מספר התלמידים בכיתות, אם כי גם תוכנית זו מתבצעת בשלבים ומיושמת חלקית בלבד.

התיקון המוצע בחוק ההסדרים לחוק לימוד חובה עוסק בסעיף משנת 2007, המורה על צמצום מספר התלמידים בכיתות א' ו-ב' בלימודי מיומנויות היסוד - עברית וחשבון, ולמעשה פיצול הכיתות לקבוצות של 20 תלמידים לכל היותר. במסגרת זו היו אמורים להתווסף לכל כיתות א' בחינוך היסודי כבר בשנת הלימודים הנוכחית 10 שעות לימוד שבועיות ולכיתות ב' - 10 שעות לימוד שבועיות

המדרשה
מרכז חינוכי לתלמידים חסידיים בישראל באורנים

משרד החינוך
המינהל הפדגוגי
אגף בכיר לארגון הלימודים
הממונה על השוויון בין המינים בחינוך

אורנים
המכללה האקדמית לחינוך

מובילות/מובילי מגדר בבתי הספר

תכנית חדשה לנשות ואנשי חינוך, צוות ניהול, רכזות/רכזים ומורות/מורים, השואפות/ים להביא לשינוי עומק בתרבות הבית-ספרית בנושא השוויון בין המינים. התכנית כוללת ידע תאורטי והגברת המודעות לסוגיות מגדריות הנוגעות למשפחה, לחברה הישראלית ולתרבות היהודית, תוך התמקדות במערכת החינוך. כמו כן תעסוק התכנית בליווי מעשי של פרויקטים בבתי הספר ובקהילה.

מנחות:

תמי לוז גרבר רכזת מכרז מגדר ותוכניות נשים במדרשה באורנים
שלומית רביצקי טור-פז עו"ד, מנהלת "שערים - בית מדרש ישראלי" ומנחת קבוצות במדרשה באורנים

ימי א', 16:00-20:00. מפגש ראשון: ל' חשוון תשע"א 7.11.10 (112 שעות אקדמיות).
שכר הלימוד: 300 ₪. הלימודים יתקיימו במדרשה באורנים, קרית טבעון.

תנאי קבלה: המלצה של מנהל/ת בית הספר ו/או המדריכה המחוזית לשוויון בין המינים של משרד החינוך.

לפרטים: תמי לוז גרבר, 052-8204785 tluz@hamidrasha.org.il

מבחני המיצ"ב; תלמידי חטיבות הביניים עדיין נכשלים במתמטיקה

בשבוע שעבר פרסם משה"ח את תוצאות מבחני המיצ"ב לשנת תש"ע. שר החינוך, גדעון סער, הציג במסיבת עיתונאים את הנתונים כ"טובים ומעודדים". לדבריו: "בכל הפרמטרים המדידים ניתן לזהות עלייה".

ואכן במרבית מקצועות המיצ"ב הייתה עלייה בהישגי התלמידים בין תשס"ח לתש"ע. עם זאת העליות קלות מאוד, ובאות לידי ביטוי בדרך כלל בתוספת של 10 עד 20 נקודות בסולם המדידה, שהטווח שלו הוא מ-200 ל-800 נקודות. כבסיס להשוואה בין שלוש השנים האחרונות נקבע הציון 500, שהוענק לממוצע הארצי של הישגי התלמידים בכל אחד ממקצועות המיצ"ב בשנת תשס"ח. לדברי מנכ"לית הראמ"ה - הרשות הארצית למדידה והערכה, פרופ' מיכל בלר, הציון הממוצע הגולמי של התלמידים בכל אחד מהמבחנים, המחושב בסולם של 1 עד 100, עבר כיוול בסולם המדידה החדש. לדבריה, רק בדרך זו ניתן לערוך השוואה תקפה בין הישגי התלמידים במבחני המיצ"ב לאורך השנים. פרופ' בלר הדגישה, כי שיטת מדידה זו נהוגה גם במבחנים הבינלאומיים PIRLS-I TIMSS, PISA.

בשנתיים האחרונות מושקעים תקציבים נוספים בחינוך היסודי ובחטיבות הביניים, במסגרת תוכנית אופק חדש והתוכנית לשיפור ההישגים. באמצעות תקציבים אלו מוענקות לתלמידי בתי"ס היסודיים וחטיבות הביניים שעות לימוד ותגבור נוספות במקצועות הליבה. מסיבה זו מובן רצונם של ראשי משה"ח להדגיש בפני הציבור, כמו גם בפני משרד האוצר, כי תקציבים אלו נושאים פירות. עם זאת יש לציין, כי משיטת המדידה החדשה ניתן

ללמוד אמנם על מגמות רב שנתיות במבחני המיצ"ב, אך קשה להבין מהן מהי רמת ההישגים של התלמידים. את זה ניתן ללמוד מממוצע הציונים הגולמיים במבחנים, שאותם בחר משום מה משה"ח שלא להציג כלל במסיבת העיתונאים.

את הציונים הגולמיים ניתן למצוא בנספח לדו"ח המיצ"ב, המוצג באתר הראמ"ה. מעין בציונים אלו עולה, כי למרות השיפור בהישגי התלמידים, עדיין ציוניהם בינוניים ואף פחות מזה בכל מקצועות המיצ"ב. בחלק מהמקצועות אף נכשלו התלמידים כישלון חרוץ.

כך, למשל, הציון הארצי הגולמי הממוצע של תלמידי כיתות ח' במבחני המיצ"ב במתמטיקה היה בתש"ע 47 בלבד. במבחן במדע וטכנולוגיה היה הציון הארצי הממוצע של תלמידי כיתות ח' - 57 ובמבחן באנגלית היה הציון הארצי הממוצע של תלמידי כיתות ח' - 66.

הנתונים הגולמיים גם מציגים פערים ניכרים בהישגים במיצ"ב בין התלמידים במגזר היהודי לתלמידים במגזר הערבי. כך, למשל, היה בתש"ע הציון הממוצע במבחן במתמטיקה של תלמידי כיתות ח' במגזר היהודי 50 - ושל תלמידי כיתות ח' במגזר הערבי - 39 בלבד.

דוגמאות נוספות - הציון הממוצע במבחן באנגלית בכיתות ח' של תלמידי המגזר היהודי היה 71 ושל תלמידי כיתות ח' במגזר הערבי - 53. הציון הממוצע של תלמידי כיתות ח' במגזר היהודי במדע וטכנולוגיה היה 60 ושל התלמידים משכבת גיל זו במגזר הערבי - 52 בלבד.

למה ילדים שותקים?

שברתי שתיקה בגיל 30, עד היום מתחבטים ההורים שלי בשאלות איך לא ראינו? איפה היינו?

אנו חשופים לאלימות מינית נגד ילדים!

אבא, אימא - חשוב לדעת... לזהות... לדבר... כדי לשמור על בטחון ילדנו.

בהרצאה אדבר על השתיקה מהזית המקצועית והאישית ואתמקד בשלוש שאלות:

✓ למה ילדים שותקים?

✓ מי השותפים לקשר השתיקה?

✓ מה נוכל לעשות כדי להגן על בטחון ילדנו?

ההרצאה מיועדת להורים לילדים בגילאים שנתיים עד 12

מוסדות, מוסדות חינוך, חברות וארגונים, ועדי עובדים, ועדי הורים
לפרטים נוספים והזמנת ההרצאה התקשרו:

054-4200202

יעל זוהרה מלכה

NLP Trainer ומנחת קבוצות

www.y-zohara.co.il

yael@y-zohara.co.il

facebook

בארצות הברית; דו"ח מקינזי מציע דרכים לא יקרות לגיוס כוח אדם איכותי להוראה

חברת הייעוץ האסטרטגי מקינזי פרסמה בחודש שעבר דו"ח בנושא "כיצד למשוך להוראה ולשמר בהוראה בוגרים מהשליש העליון". המונח "בוגרים מהשליש העליון" מתייחס לבוגרי מכללות ואוניברסיטאות, שהישיגיהם האקדמיים נמנים על השליש הגבוה של בוגרי המוסדות להשכלה גבוהה. יש לציין, כי דו"חות מקינזי בתחום החינוך משמשים כ"אורים ותומים" לקובעי מדיניות החינוך במדינות לא מעטות, וגם בישראל מייחסים להם חשיבות רבה.

דו"ח מקינזי הקודם אשר עסק בחינוך, שהתפרסם ב-2007, בחן כיצד מערכות החינוך הטובות בעולם מצליחות להישאר בצמרת. המסקנה החשובה ביותר בדו"ח הייתה, כי "איכות מערכת חינוך אינה יכולה לעלות על איכות המורים המלמדים בה". על פי מסקנה זו, המרכיב החשוב ביותר להצלחתה של מערכת חינוך הוא יעילות המורה בכיתה. בדו"ח הנוכחי מצוין, כי במדינות שבהן מערכות החינוך מצטיינות בהישגיהן, הונהגו אסטרטגיות שיטתיות למשיכת כוח אדם איכותי להוראה, לפיתוחו ולשימורו בבתי"ס. במדינות אלו – פינלנד, דרום קוריה וסינגפור, הקבלה ללימודי הוראה מאוד סלקטיבית. כמו כן, מעניקות חלק מהמדינות האלו את ההכשרה להוראה לסטודנטים בחינם, כמו גם מלגות קיום. המדינות המצטיינות בחינוך גם מבטיחות תעסוקה לבוגרי ההכשרה להוראה, ומעניקות למורים שכר אטרקטיבי, העצמה ותמיכה, וכן אפשרויות רבות לקידום מקצועי. שיטות התגמול מבטיחות את שימור המורים במערכת החינוך. בדו"ח מודגש, כי בפינלנד, סינגפור ודרום קוריה, 100% מהמורים משתייכים לשליש העליון של בוגרי המוסדות להשכלה גבוהה.

לעומת זאת בארצות הברית, אין לקובעי מדיניות החינוך אסטרטגיות שיטתיות למשיכת בוגרים איכותיים להוראה. על פי הדו"ח, רק 23% מהמורים החדשים בארצות הברית משתייכים לשליש העליון של בוגרי המוסדות להשכלה גבוהה. חמור אף מכך – רק 14% מהמורים בבתי"ס, המשרתים אוכלוסיות תלמידים מהשכבות חברתיות – כלכליות חלשות, הם בוגרי לימודים אקדמיים ברמה גבוהה.

במסגרת הכנת הדו"ח, ערכה חברת מקינזי סקר, שבו השתתפו 900 סטודנטים מצטיינים

ו-525 מורים בעלי נתונים דומים. בסקר נמצא, בין היתר, כי 91% מהסטודנטים רואים בהוראה מקצוע לא אטרקטיבי. לדעת הסטודנטים, רמת העובדים בהוראה אינה גבוהה, וכך גם הקידום המקצועי והשכר שלהם. הסטודנטים האמריקנים כנראה לא טועים, לפחות לגבי השכר. בדו"ח מובאות דוגמאות לרמת השכר הנמוכה של המורים במדינה יחסית למקצועות אקדמיים נחשקים יותר. כך למשל מצוין, כי בשנת 1970 לא היה כמעט פער בין השכר השנתי של עורך דין מתחיל לשכר השנתי של מורה מתחיל בחינוך הציבורי בניו-יורק. לעומת זאת, כיום שכרו של עורך דין מתחיל בניו-יורק הוא כ-160 אלף דולר בשנה, בעוד שמורה מתחיל מרוויח כ-45 אלף דולר בלבד.

עורכי הדו"ח סבורים, כי שיפור תנאי העבודה של המורים ושכרם עשוי להגדיל בצורה דרמטית את אחוז בוגרי המוסדות להשכלה גבוהה המצטיינים הפונים להוראה. אולם, כידוע, ארצות הברית לא התאוששה עדיין מהמשבר הכלכלי הקשה שפקד אותה לפני כשנתיים, והעלאת שכר גורפת לכל המורים כנראה שאינה באה בחשבון.

עורכי הדו"ח סבורים, כי ניתן להגדיל במידה ניכרת את אחוז בוגרי המוסדות להשכלה גבוהה המצטיינים הפונים להוראה גם ללא העלאת שכר. כך, למשל, נטען בדו"ח, כי מחוז חינוך או מדינה, שיעניקו הכשרה להוראה בחינם לסטודנטים איכותיים במוסדות להשכלה גבוהה הנחשבים כטובים במיוחד, יוכלו בדרך זו להעלות את שיעור הבוגרים מהשליש העליון, המלמדים בבתי"ס חלשים, מ-14% ל-34%. דרכים נוספות להעלאת אחוז הבוגרים האיכותיים בהוראה ולשימור מורים מצטיינים הן: שיפור תנאי העבודה הפיזיים בבתי"ס, שבדו"ח מצוין כי לעתים הם עלובים ואף בלתי בטיחותיים, הענקת בונוסים בסך 20% מהשכר למורים מצטיינים ועריכת מסע פרסום נרחב לקידום מקצוע ההוראה. עורכי הדו"ח חישבו ומצאו, כי העלות השנתית הכוללת של הנהגת דרכי פעולה אלו למחוז חינוך גדול, שבו כמחצית מבתי"ס משרתים אוכלוסיות חלשות, תהיה בין 10 ל-30 מיליון דולר לשנה בלבד. העלות למדינה בגודל ממוצע תהיה כ-66 מיליון דולר לשנה. מדובר בהוצאה לא גבוהה, שגם במצב הכלכלי הנוכחי ניתן, כנראה, לעמוד בה.

יעוץ למורים מנהלים וועדים

הזכויות שלך צריכות בדיקה תקופתית אצל עיריית זהבי

האם הינכם מודעים לכל הזכויות להן הינכם זכאים? מה הן הזכויות המגיעות לכם ביציאה לפנסיה? לא תמיד אפשר לממש מחר את מה שמגיע לכם היום - אז למה לחכות? באווירה נינוחה

פגישה ושכרה בצידה

יעוץ מקצועי עדכני ודיסקרטי

הינכם מוזמנים:

- לייעוץ לקראת פרישה.
- לייעוץ בנושאי שנת שבתון.
- לבדיקה רגילה של רכיבי שכר וזכויות.
- לייעוץ בנושאי מחלות ו/או

עיקרי נושאי הייעוץ:

- פנסיה.
- כדאיות לקראת מעבודה.
- תכנון הקריירה.
- ייעוץ והכוונה בעזיבת מערכת החינוך.
- הדרכה וליויי במו"מ מול מעסיקים.
- פיצויי פיטורין.
- בדיקת השכר ומרכיביו.
- גמולים.

לשבתון יוצאים בראש שקט
09-9542108

מקראה אינטרנטית חדשה לתלמידי מגמות הגיאוגרפיה

חדשים, והתלמידים לא יצטרכו לקנות בכל פעם ספר חדש. השנה עוסקים המאמרים במקראה בעיירות הפיתוח. פנינג מציינת; "לקחנו מספר מאמרים, שבהם מתוארים היבטים שונים חברתיים, היסטוריים וכלכליים של נושא זה". כך, למשל, אחד המאמרים במקראה הוא "מודרניות מן הצד האחר של ישראל; קולות מהעיר שדרות". במאמר שוזרת המחברת, הסוציולוגית ד"ר גלית סעדה-אופיר, את סיפורן של להקות הפופ והרוק הרבות שצמחו בשדרות בקורותיה של העיר. למאמר מצורפים בשוליו קטעי מידע, הסברים למונחים וביטויים המופיעים בו, שאלות לתלמידים וקישורים לסרטונים ולתמונות. חלק מהקישורים הם לסרטוני וידאו קליפ, שנעשו לשירי הלהקות משדרות, למשל "להקת שפתיים" ו"טפיקס". בסרטון אחר מתאר הזמר והמלחין קובי אוז את החיים בשדרות. משתמש המקראה יכול להוסיף, באמצעות לחיצה על סמל המופיע בסרגל, שכבה משלו למקראה, ובה מידע וקישורים רלוונטיים. בהקשה על סמל נוסף בסרגל, יכול המשתמש לבנות מדף ספרים וירטואלי אישי, הקשור למאמר או למקראה כולה. כמו כן יכול המשתמש להוסיף למאמרים פתקאות וירטואליות ובהן הערותיו, להדגיש קטעים מהטקסטים בצבע ועוד.

שילוב המחשב בהוראה ובבחינת הבגרות בגיאוגרפיה החל כבר לפני שש שנים. בינתיים זהו תחום הדעת היחיד במערכת החינוך שבו התקשוב תופס חלק משמעותי, למעט המקצועות הטכנולוגיים. כחלק מ"החלוציות" שלו בתחום התקשוב, העלה לאחרונה הפיקוח על הוראת הגיאוגרפיה, בשיתוף עם מטח, מקראה אינטרנטית חדשה לאתר כותר. המקראה מיועדת לתלמידי מגמות הגיאוגרפיה בתיכונים. במקראה ניתן למצוא אסופה של מאמרים בגיאוגרפיה ופיתוח הסביבה, המותאמים לבחינת הבגרות במועד קיץ תשע"א.

לדברי המפמ"רית לגיאוגרפיה, דליה פנינג, במקראה האינטרנטית הופכים חומרי הלימוד לסביבה אחרת לגמרי מהסביבה הרגילה של ספרי הלימוד. קיימת אמנם ליבה בסיסית, אך עליה יכולים המורים והתלמידים להוסיף שכבות של חומרים אישיים או כיתתיים, הרלוונטיים לעולם שלהם, כמו גם לצאת מחומר הלימוד לנושאים אקטואליים הקשורים אליו. לדברי פנינג; "כמעט כל סביבת הלימוד הופכת במקראה לגמישה. שוב אין ההוראה והלמידה כבולים לספר לימוד, המשתנה רק אחת לכמה שנים. לדבריה, המדיה הדיגיטאלית תנוצל להחלפת המאמרים במקראה מידי שנה למאמרים אקטואליים בנושאים

Google Docs ככלי לשירות המורה ולשיפור ההוראה המתקשבת

סדנאות למורים מבתי"ס בצפון, שמשתתפיהן לומדים כיצד להטמיע את השימוש ב-Google Docs בכיתות.

שירות ניהול המסמכים המקוון של גוגל, Google Docs, עשוי לשמש ככלי עזר מצוין למורים. כך עולה ממאמר חדש בשם "Google Docs ככלי עזר למורים ליצירת פורטל כיתתי באינטרנט – תמונת מצב 2010", המתפרסם בפורטל מס"ע של מכון מופ"ת. על פי המאמר, השיפורים שנעשו ב-Google Docs בשנה האחרונה הופכים את היישום לכלי עזר יעיל וידידותי למורים המבקשים להקים פורטל שיתופי באינטרנט לכיתה שלהם. בארה"ב כבר עושים מורים רבים שימוש ביישום זה למטרה זו. Google Docs גם נותן מענה למיומנויות הנדרשות מהתלמידים במאה ה-21, כמו מידענות ועבודה שיתופית. באמצעות היישום ניתן ללמד את התלמידים כיצד לפתח את יכולות המידענות שלהם. התלמידים לומדים בעזרת היישום את עיקרון "עץ הנושאים" – כיצד לארגן תיקיות נושאים לאחסון המטלות שקיבלו בכיתה או כיצד לארגן תכנים על פי נושאים. כל תלמיד יכול לפתוח תיקייה וירטואלית פרטית משלו ותיקייה משותפת עם המורה, בנוסף לתיקייה השיתופית של הכיתה, הנגישה למורה ולתלמידים כאחד. כך ניתן ליצור תלקיט (פורטפוליו) מתוקשב כיתתי או אישי. המורים יכולים גם להעלות באמצעות Google Docs מסמכים לאינטרנט, ולעבוד עליהם בשיתוף עם מורים אחרים.

על פי המאמר, מורים לא מעטים בישראל כבר משלבים שימוש ב-Google Docs בהוראה. כך, למשל, עושות קהילות מורים בדרום, העובדים ביחד באינטרנט על מסמכים וחומרים שונים. גם פורטל התקשוב של מחוז צפון, "צפונט", מדווח על

המרכז האוניברסיטאי אריאל בשומרון

השתלמות למורים ולציבור הרחב!

"אדם ואנושיות במבחן השואה"

בשיתוף עם מכון שואה ואמונה "שם עולם".

היקף הקורס: 112 שעות, מוכר לגמול השתלמות עם ציון.

בהשתלמות נאיר זוויות חדשות ופחות מוכרות על האדם, המנהיג וגופים שונים המתמודדים עם שאלות של מוסר, רוח, תרבות וחינוך בתקופה לא אנושית זו תוך כדי לימוד בסיסי על תקופת השואה.

בין נושאי ההשתלמות:

יצירה, תרבות ואומנות בגטאות

הנהגה רוחנית בגטאות

חינוך ותרבות בגטאות

כבוד המת

אמונה בתקופת השואה

שתיקת העולם

חסידי אומות העולם

המפגשים יתקיימו במרכז האוניברסיטאי אריאל, בימי רביעי בין השעות 17:00-20:15.

בנוסף יתקיים יום סיור מרכז ב"יד ושם".

מועד הפתיחה: 10.11.2010

שם עולם

מכון שואה ואמונה – ליוני ויעד ירושלים

FAITH AND THE HOLOCAUST

Institute for Education

Documentation & Research

לפרטים והרשמה: גב' שרה מטלון 03-9371466
הרב משה חבה – "מכון שם עולם" 052-

■ השופטים בפסטיבל הסרטים הבינלאומי הם תלמידים

– אתמול, 27.10.2010, נפתח פסטיבל הסרטים הבינלאומי השישי לילדים ולנוער, המתקיים בסנימטק תל אביב. בפסטיבל משתתפים עשרות סרטי ילדים מהארץ ומהעולם. הסרטים מעלים דילמות העוסקות בזכויות הילד ובמעמד של ילדים במדינות השונות. בפסטיבל מתקיימת תחרות בין הסרטים החדשים, בנוכחות הבימאים. חבר השופטים מורכב מ-13 תלמידים מבתי"ס ברחבי הארץ ומחמישה אנשי קולנוע מחו"ל. במהלך חופשת הקיץ הוכשרו התלמידים לשמש כשופטים בסדנה מיוחדת. את הסדנה הנחו, בין היתר; הממונה על זכויות התלמיד במשה"ח, טובה בן-ארי, המדריכה הארצית לזכויות התלמיד, אנדה לורבר, הבימאי יובל גוז'נסקי, וסנגורית לנוער, עורכת הדין גלית מבורך.

בנוסף לתחרות הסרטים הבינלאומית, מוצגים בפסטיבל סרטי תלמידים מהארץ, שנוצרו במסגרת הפרויקטים – "ילדים יוצרים סרטים" ו"סרטים מהחיים". ילדים יוצרים סרטים הוא פרויקט משותף של ערוץ הילדים בכבלים, משה"ח ועמותת להב לקידום הערכים בחברה. במסגרת הפרויקט הגישו אלפי תלמידים לערוץ הילדים רעיונות לתסריטים. מבין ההצעות נבחרו מספר רעיונות, שלהם חוברו תסריטים על ידי המציעים, בהנחיית צוות מקצועי של עמותת להב. בסרטים שהופקו מהתסריטים משחקים תלמידים. הפרויקט מומן בסיוע הקרן לידידות של הרב יחיאל אקשטיין. בפסטיבל יוצגו סרטים שהפיקו תלמידים מבתי"ס או מרכזים קהילתיים במועצה האזורית חוף הכרמל, קיבוץ הראל, הכפר הבדואי אום אל ח'יר, עכו, בית שמש ואשדוד.

סרטים מהחיים הוא פרויקט של ערוץ הילדים בלוויין, המתקיים גם הוא בשיתוף עם עמותת להב ומשה"ח. גם בפרויקט זה תומכת הקרן לידידות. בפרויקט השתתפו אשתקד קבוצות תלמידים בגילאי 10-13 מחמישה יישובים בפריפריה. התלמידים השתתפו במשחקי דרמה ואימפרוביזציות, שבהם העלו חוויות אישיות, העוסקות בפערים תרבותיים וכלכליים, זהות ושיוכות. חוויות אלו שימשו כבסיס ליצירת התסריטים לסרטים. את הסרטים המוצגים בפסטיבל במסגרת זו יצרו תלמידים מקריית מלאכי, פרדס כץ, מעלות-תרשיחא, חצור וגבעת אולגה.

■ התלמידים חגגו את תחילת לימודי התנ"ך תחת

"חופה" בבית הכנסת – תלמידי כיתות ב' בבי"ס צוקים בשוהם ציינו באירוע חגיגי במיוחד את תחילת לימודי התנ"ך. האירוע כלל צעידה של התלמידים, בליווי נגינת כליזמרים ותופים, מביה"ס לבית הכנסת ספרא שביישוב. בבית הכנסת התכנסו התלמידים מול ארון הקודש והאזינו לדרשה של רב

בבית הכנסת התכנסו התלמידים מול ארון הקודש והאזינו לדרשה של רב היישוב, דוד סתיו.

היישוב, דוד סתיו. לאחר מכן הוזמן כל אחד מהתלמידים בתורה לקבל ספר תורה. בהמשך התכנסו התלמידים תחת "חופה" – טלית שנפרסה מעל ראשיהם. רב היישוב בירך את התלמידים ב"ברכת הבנים והבנות", והורים השליכו לעברם סוכריות.

■ חוזרים לקבלת השבת המסורתית – תלמידי שכבה ז'

בבי"ס אורט הנרי רונסון באשקלון התכנסו באחד מימי שישי החודש לקבלת שבת מסורתית. האירוע כלל הסברים על מנהגי השבת, מפי הרב יעקב אביטן, ושירה בציבור של שירי שבת. לכבוד קבלת השבת לבשו התלמידים חולצות לבנות, ובאולם

קבלת השבת התקיימה במסגרת תוכנית בשם "מסורת באהבה", שיזמה המחלקה לתרבות תורנית בעיריית אשקלון. בעיריית אשקלון.

שבו התקיים האירוע הוצב שולחן שבת חגיגי. קבלת השבת התקיימה במסגרת תוכנית בשם "מסורת באהבה", שיזמה המחלקה לתרבות תורנית בעיריית אשקלון ובמסגרת תוכנית המורשת היהודית "שורשי ישראל" של רשת אורט. נציגים מהמחלקה לתרבות תורנית גם השתתפו באירוע. מביה"ס נמסר, כי אחד מעידיו הוא להעמיק את לימודי תרבות ישראל בקרב התלמידים.

■ באשדוד; 30 תלמידות השתתפו בסדנת "הדרייב הנשי"

– 30 תלמידות מארבעה תיכונים באשדוד השתתפו לאחרונה בסדנת הכשרה של עמותת אור ירוק, במסגרת פרויקט בשם "הדרייב הנשי". הסדנה מתקיימת בעיר זו השנה השלישית, בשיתוף עם מינהל החינוך של העירייה.

במסגרת הפרויקט מוקמות קבוצות מנהיגות של תלמידות מהכיתות הגבוהות בתיכונים, שתפקידן להשפיע על חבריהן לשמור על הבטיחות בדרכים, כנהגים צעירים וכהולכי רגל כאחד. בבסיס התוכנית עומדת ההנחה שבנות מעורבות הרבה פחות מבנים בתאונות דרכים, מכיוון שהן מעדיפות שלא לקחת סיכונים בכבישים. הנחה נוספת של הפרויקט היא, שלבנות עשויה להיות השפעה ממתנת על הנהגים הצעירים. במסגרת ההכשרה למדו התלמידות על האמצעים לשמור על הבטיחות בדרכים, וקיבלו כלים מעצימים, שיסייעו להן למתן את הנהיגה של חבריהן בכביש. לאחר ההכשרה יערכו משתתפות הפרויקט סדנאות בטיחות בדרכים לתלמידות נוספות בבתי"ס. התלמידות נבחרו לפרויקט על ידי הרכזות החברתיות של התיכונים המקיפים א', ה', ו' ו-ט'.

■ האומנויות שהכי מדברות כיום

לבני הנוער – בית אומנויות תרבות רחוב מפעיל תוכניות חינוכיות, סדנאות והפעלות חווייתיות.

בין התוכניות המוצעות לבתי הספר; "מרגישים ברגליים" – תוכנית חינוכית המשלבת את ריקוד הברייקדאנס, "מרגישים בידיים" – תוכנית המשלבת את אומנות הגרפיטי, ו"מרגישים בקול" – תוכנית המשלבת את אומנויות הראפ והביטבוקס.

אנו מקיימים סדנאות, אטרקציות לימי שיא, מופעי חגים וסוף שנה שבהם משתתפים הרכבים ואומנים מובילים. ניתן להזמין את "יום אומנויות תרבות רחוב" – יום שלם של מוזיקה, ריקודים ואומנויות רחוב, או את "רוקדים ברחוב" – מופע ברייקדאנס תיאטרלי נגד אלימות (מאושר סל תרבות).

לפרטים נוספים: אייל – 054-9743727, באתר: www.s-a-p.co.il.

■ בחינם – 10 מורים תושבי נצרת עילית החלו בשבוע שעבר את לימודי התואר השני באוניברסיטת חיפה, במסלול למנהיגות טכנולוגית חינוכית. המורים ילמדו בחינם הודות ליוזמה של העירייה, המתקיימת בשיתוף עם חברת סיסקו, אוניברסיטת חיפה ומשה"ח. נצרת עילית הוכרזה לאחרונה כעיר דיגיטאלית בחינוך במחוז צפון, והמורים שנבחרו להשתתף ביוזמה מיועדים לקדם את ההוראה המתקדמת בבתי"ס שלהם. הלימודים לתואר שני במסגרת המסלול יתקיימו יומיים בשבוע. מחצית מההוצאות יערכו באוניברסיטת חיפה ומחצית – במרכז הפסגה הנצרת עילית.

■ עבודה מערכתית – מנהלת המחוז, ד"ר אורנה שמחון, ביקרה בשבוע שעבר במועצה המקומית כפר מנדא. מנהלת המחוז השתתפה במפגש עם ראש המועצה, ראפע חג'אג'ירה, ומנהל מחלקת החינוך, עלי זידאן.

ד"ר שמחון ציינה, כי במהלך הביקור קיבלה החלטה אסטרטגית לפעול לעידוד עבודה מערכתית ביישוב, בשיתוף עם כל הגורמים הקשורים לחינוך.

כמו כן ביקרה ד"ר שמחון בבתי"ס היסודי אלבטוף, הפועל במתכונת יום חינוך ארוך. בבתי"ס גם מופעלת תוכנית אופק חדש. כמו כן ביקרה שמחון בחטיבת הביניים איבן חלדון, בתיכון כפר מנדא ובאשכול הגנים אלמר. בתום הביקור השתתפה מנהלת המחוז במפגש עם מנהלי בתי"ס ביישוב. ד"ר שמחון ציינה, כי במהלך הביקור קיבלה החלטה אסטרטגית לפעול לעידוד עבודה מערכתית ביישוב, בשיתוף עם כל הגורמים הקשורים לחינוך, במטרה להשביח את ההישגים במערכת החינוך המקומית.

במערכת החינוך בכפר מנדא לומדים 6,050 תלמידים בגילאי טרום חובה ועד י"ב. אחוז הזכאים לתעודת בגרות בקרב בוגרי כיתות י"ב ביישוב עמד בתשס"ח על כ-33% בלבד.

מחוז מרכז

■ מרכז הפצה – "אני נפעם מהעשייה שאני רואה בבתי"ס. האהבה שלכם לתלמידים, המסירות והמקצועיות ראויים לכל הערכה". כך אמר יו"ר המזכירות הפדגוגית, ד"ר צבי צמרת, בעת ביקור שערך לאחרונה בבתי"ס

הניסויי לחינוך מיוחד שלום בפתח תקווה. ביה"ס, שבו לומדים תלמידים בעלי פיגור שכלי, משתייך למגזר הממלכתי-דתי.

במהלך הביקור הציגה מנהלת ביה"ס, תמי שטרנליכט, את המודלים לקידום התלמידים ושילובם בחברה, שפותחו במסגרת הניסויי בבתי"ס. שם הניסוי הוא "להתבגר בשלום". מטרת הניסוי היא לטפח את האוטונומיה של כל תלמיד, כדי שיוכל להשתלב בקהילה. לשם כך פועלות בבתי"ס סדנאות המתפקדות כמקום עבודה לכל דבר, למשל מפעל לאריזת ערכות לבתי חולים וקונדיטוריה. התלמידים רוכשים בסדנאות מיומנויות וערכים, כמו אחריות, הבנת יחסי עובד-מעסיק ועבודת צוות.

ד"ר צמרת גם ביקר ב"מרכז ההפצה" בבתי"ס. מטרת המרכז היא להפיץ את הידע שנצבר במסגרת הניסויי לבתי"ס נוספים, באמצעות הדרכות וימי עיון.

בביקור השתתפו גם מנהלת גף ניסויים ויזמות, גנית וינשטיין, עובדים נוספים מהגף, מפקחת ביה"ס, נאוה יהלום, ומנהל האגף לחינוך מיוחד בעיריית פתח תקווה, עמוס תמם. ב"ס שלום זכה אשתקד בפרס החינוך הממלכתי-דתי.

מחוז תל אביב

■ משלחת – משלחת ובה מנהלי התיכונים בחולון ערכה לאחרונה סיור לימודי ברשת

בתי"ס ה"י-טק-ה"י (HTH - HI TECH), בסן דייגו שבארזה"ב. העיקרון החינוכי של הרשת, שאותה הקים ג'רי גייקובס לפני למעלה מעשור, הוא שהידע נרכש באמצעות פרויקטים. כמו כן אין ברשת בתי"ס הסללה או הפרדה בין המקצועות העיוניים והטכנולוגיים, ולכל תלמיד מוענק יחס אישי. אל המשלחת הצטרף מנהל האגף לחינוך על יסודי בעירייה, רוני יוסף, ובכירים נוספים מעיריית חולון.

מהעירייה נמסר, כי המשלחת התרשמה מאוד מרשת בתי"ס האמריקנית. לדברי מנהלת ב"ס נבון,

מיכל שחר; "התפעלנו מהשקט הקיים בכל אחד מבתי"ס שביקרנו, מהכבוד ההדדי ומהתנאים הפיזיים המאפשרים למידה מיטבית". עוד נמסר, כי בעקבות הביקור יבדקו המנהלים מחולון את האפשרות ליישם את מודל רשת ה"י-טק-ה"י או מרכיבים ממנו בבתי"ס העל יסודיים בעיר. המשלחת מחולון אינה הראשונה מהארץ העורכת ביקור לימודי ברשת ה"י-טק-ה"י. ברשת כבר ביקרו משלחות של מנהלי בתי"ס מבת ים וממספר כפרי נוער.

מחוז דרום

■ בג"ץ דחה – בג"ץ דחה בשבוע שעבר את עתירת עיריית אשקלון וועד ההורים העירוני נגד הממשלה. העירייה וועד ההורים דרשו להציב מיגוניות במוסדות החינוך בעיר. בג"ץ קבע, כי הסמכות להחליט אם ימוגנו מוסדות החינוך בעיר נתונה בידי פיקוד העורף. עם זאת קבע בית המשפט, כי על פיקוד העורף להמשיך ולבחון את הצורך בהצבת המיגוניות בבתי"ס. בכך הגיע לסיומו המאבק המשפטי שניהלו עיריית אשקלון וועד ההורים להצבת מיגוניות במוסדות החינוך בעיר, בעקבות מבצע עופרת יצוקה. בינתיים החלה העירייה לגייס למטרה זו תרומות לרכישת מיגוניות מארגון נוצרי גדול בחו"ל, והן הוצבו כבר בשני בתי"ס.

ליהנות מכל עולמות התוכן של בריינפופ במחיר מיוחד!

בריינפופ, עולם של תכנים חינוכיים באתר אחד!

- מאות סרטוני אנימציה ומבדקי ידע במגוון תחומים
- מדע וטכנולוגיה, היסטוריה, תרבות, גיאוגרפיה, מתמטיקה, מורשת, מוסיקה ואמנות ועוד
- מערכי שיעור, פעילויות, ניסויים, שאלות ותשובות ותכנים נוספים

בריינפופ ESL, האתר המוביל ללימודי אנגלית

- תפישה פדגוגית ייחודית ללימוד השפה האנגלית החל מהשלבים הראשונים של הלימוד
- קריאה, כתיבה, דיבור, שמיעה, אוצר מילים, דקדוק, לימוד הדרגתי ומובנה
- גישה חווייתית, אינטראקטיבית ומהנה ללימוד והוראת השפה האנגלית

לפרטים נוספים ומידע:

www.brainpop.co.il | www.brainpopesl.co.il
03-6878989 | שלוחה 1, service@brainpop.co.il

